

SKUPŠTINA CRNE GORE

Predsjedniku

Ivanu Brajoviću

	CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE
PRIMLJENO:	15. 7. 2019. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/19-174
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru vanjskih poslova prof. dr Srđanu Darmanoviću postavljam sljedeće

POSLANIČKO PITANJE:

Koji su glavni rezultati šestog samita Berlinskog procesa koji je održan u Poznanju 4. i 5. jula 2019. godine?

Obrazloženje:

Berlinski proces je ključna međuvladina diplomatska inicijativa za politiku proširenja Evropske unije i za budućnost šest država Zapadnog Balkana. Berlinski proces je formiran 2014. godine kako bi se konsolidovao i održao aktivnim proces proširenja Evropske unije, uprkos stavu Evropske komisije da će se odložiti prijem novih članica. Ključnu ulogu u Berlinskom procesu ima Njemačka, a u tome su joj se pridružile: Austrija, Bugarska, Hrvatska, Francuska, Grčka, Italija, Poljska, Slovenija i Ujedinjeno kraljevstvo. Berlinski proces funkcioniše kroz održavanje samita država Zapadnog Balkana i odabranih članica Evropske unije. U okviru Berlinskog procesa održano je šest samita: 2014. u Berlinu, 2015. u Beču, 2016. u Parizu, 2017. u Trstu, 2018. u Londonu i 2019. u Poznanju. Ključni zadatak Berlinskog procesa je da pojača međusobne i multilateralne veze između država Zapadnog Balkana i izabranih članica Evropske unije, i da pojača regionalnu saradnju na Zapadnom Balkanu, prvenstveno u infrastrukturnom povezivanju, ekonomskom razvoju i saradnji.

U suštini, Berlinski proces je trebalo da kroz pojačanje evropeizaciju i saradnju ubrza pristupanje država Zapadnog Balkana Evropskoj uniji. To je posebno značajno za Crnu Goru, jer je ona postigla najviše u pristupanju Evropskoj uniji. Zato je važno saopštiti šta je ostvareno na posljednjem samitu Berlinskog procesa.

POSLANIK

Dragutin Papović
Dragutin Papović

PRIMLJENO:	23.7.	2019.	GOD.
KLASIFIKACIONI	00-61-2/19-17472		
BROJ:			
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

**Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova**

Br. 03/2 - 19/12

Podgorica, 22. jula 2019.

**SKUPŠTINA CRNE GORE
GENERALNI SEKRETAR
G-din Aleksandar Jovićević**

Poštovani gospodine Jovićeviću,

U prilogu dostavljamo odgovore na poslanička pitanja koja su bila upućena ministru vanjskih poslova prof. dr Srđanu Darmanoviću, sa molbom za dostavu uvaženim poslanicima.

S poštovanjem,

DRŽAVNI SEKRETAR

Ambasador ZORAN JANKOVIĆ

Poslanik Dragutin Papović, Demokratska partija socijalista

PITANJE: „Koji su glavni rezultati šestog Samita Berlinskog Procesa održanog u Poznanju 4. i 5. jula 2019?”

ODGOVOR:

Poštovani poslaniče Papović,

PRIMLJENO:	20 ____ GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	
VEZA:	
EPA:	
SKRACENICA:	PRILOG:

Na Samitu u Poznanju još jednom je potvrđena nedvosmislena podrška evropskoj perspektivi regionu Zapadnog Balkana, s adresa svih prisutnih, i od najviših zvaničnika institucija Evropske unije i njenih država članica. Poljsko predsjedavanje je dužnu pažnju posvetilo ispunjavanju obaveza preuzetim na prošlogodišnjem samitu u Londonu koje su se prvenstveno odnosile na dobrosusjedske odnose te je naglašen značaj regionalne saradnje i pomirenja koji su ključni za napredak svake od država regiona na evropskom putu. Jednako tako, podcrtana je opredijeljenost da se radi i na daljoj realizaciji aktivnosti u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, kao i jačanju vladavine prava.

Dobrosusjedska saradnja i bezbjednost

Dopustite da naglasim da je istaknut dobar primjer Crne Gore i napredak u rješavanju graničnih pitanja. U dijelu Deklaracije iz Londona o nestalim licima tokom konflikata u bivšoj Jugoslaviji tokom devedesetih godina, učesnici Samita su pozdravili potpisivanje Okvirnog plana u Hagu 6. novembra 2018, kao i osnivanje Grupe za nestala lica koju čine predstavnici nadležnih nacionalnih institucija iz Beograda, Podgorice, Prištine, Sarajeva i Zagreba. Istovremeno, pozdravljen je Godišnji izvještaj ove grupe i pohvaljena dosadašnja saradnja.

Naglašen je značaj poštovanja međunarodnih i domaćih presuda u predmetima ratnih zločina, značaj dalje saradnje po ovom pitanju, te saradnje s Međunarodnim rezidualnim mehanizmom za krivične sudove s kojim je Crna Gora potpisala Memorandum o saradnji januara 2019.

U dijelu bezbjednosti i daljeg unapređenja sigurnosti u regionu, razmotren je napredak u pogledu sprovođenja Zajedničke deklaracije o principima razmjene informacija u primjeni zakona, kao i preporuke Upravljačke grupe za bezbjednost koja je formirana nakon Samita u Londonu.

Parlamentarna saradnja

Ono što je bitno naglasiti je da je u Poznanju pozdravljen predlog nekoliko parlamenata učesnica Berlinskog procesa da se doprinese dinamici same inicijative i kroz organizaciju parlamentarnog dijaloga o političkim, ekonomskim, socijalnim, kulturnim i bezbjednosnim odnosima. Podržano je održavanje međuparlamentarnog sastanka prije narednog Samita.

Ekonomske teme (MAP REA i Agenda povezivanja)

Iako smo nesumnjivo posvećeni pomenutim pitanjima i opredijeljeni da nastavimo da budemo konstruktivan i otvoren susjed za malu državu kakva je Crna Gora, od izuzetnog je značaja što je poljsko predsjedništvo akcenat stavilo na ekonomske teme. Vjerujemo da je veoma bitno da nastavimo s realizacijom već preuzetih obaveza na prethodnim samitima. U tom smislu, potvrđena je posvećenost Regionalnoj ekonomskoj oblasti i sprovodenju reformi koje za cilj imaju prosperitet regiona i jačanje ekonomske veza među zemaljama Zapadnog Balkana. Pohvaljeni su rezultati koji su ostvareni kroz Višegodišnji Akcioni plan za regionalnu ekonomsku oblast. Stoga je prihvaćena Deklaracija o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju kojom se definiše model automatskog priznavanja kvalifikacija i vrijeme studiranja provedeno u inostranstvu.

Samit je potvrdio i posvećenost ciljevima Digitalne agende za Zapadni Balkan, a naročito je pozdravljen stupanje na snagu Regionalnog sporazuma o romingu koji je potpisani aprila ove godine u Beogradu.

Vezano za Sporazum CEFTA, na Samitu je pozdravljen i uspješan početak sprovodenja Dodatnog protokola 5 Sporazuma koji se odnosi na trgovinske olakšice, kao i dogovor teksta Dodatnog Protokola 6 o trgovini uslugama.

Pozdravljeni je Garantna šema za mlade koju je pokrenula Evropska komisija zajedno sa Evropskim investicijskim fondom u iznosu od 10 miliona eura. Kroz ovu šemu podržava se zaposlenost mlađih na Zapadnom Balkanu i doprinosi jačanju preuzetničkih kapaciteta i poslovnih mogućnosti mlađih ljudi u regionu. Za razvoj privatnog sektora, odnosno malih i srednjih preduzeća, Evropska komisija će dodijeliti dodatnu garanciju u iznosu od 150 miliona eura.

U sklopu Samita, organizovan je Biznis forum uz učešće predstavnika vlada, kompanija i civilnog društva i diskusije na ekonomске teme koje su trenutno u fokusu u EU i regionu.

Na Samitu je potvrđena i Izjava o čistoj energiji sa sastanka ministara zaduženih za energetiku održanog u Podgorici februara ove godine. Time je dat vjetar u leđa pokretanju ambiciozne Zelene agende koja će doprinijeti naporima EU u borbi s klimatskim promjenama, zaštiti životne sredine i pokretanju ekonomskog potencijala zelene ekonomije u regionu.

Govoreći o Agendi povezivanja, naglašena je ključna uloga Zapadnobalkanskog investicionog okvira u identifikaciji ključnih projekata za finansiranje. Na regionalnom nivou, dogovoren je dodatnih 8 projekata ukupne vrijednosti preko 700 miliona eura od čega je 180 miliona eura grant EU. 8 novih i 31 već odobrenih infrastrukturnih projekata ostaju ključni fokus Agende. Kada je u pitanju Crna Gora, u okviru Zapadnobalkanskog investicionog okvira, uključujući i projekte u okviru Berlinskog procesa, od početka procesa, dodijeljeno je oko 170 miliona eura. Ove godine pozitivno je ocijenjena projektna prijava Crne Gore Vodosnabdijevanje i odvođenje otpadnih voda na Jadranskoj obali - Bokokotorski zaliv, faza II, vrijednosti 17,2 miliona eura, od čega je traženi doprinos Zapadno-balkanskiog investicionog okvira 4,3 miliona eura. Konačnu odluku o dodjeli sredstava države bilateralni donatori Zapadno-balkanskiog investicionog okvira bi trebalo da donesu u decembru 2019.

Na Samitu je prepoznata zajednička potreba za intenziviranjem napora u inkluziji romske populacije i potvrđeno da ekonomskog prosperiteta nema bez stabilne socijalne inkluzije. Potvrđena je Deklaracija o integraciji Roma.

Naglašen je i doprinos i uloga nevladinih organizacija u kreiranju javnih politika, a tokom Samita organizovan je Forum civilnog društva.

Bitno je napomenuti i da su na inicijativu Crne Gore, predsjednici vlada šest država regiona JJE potpisali Memorandum o okvirnoj saradnji za uspostavljanje Međunarodnog instituta za održive tehnologije na prostoru Jugoistočne Evrope. Rječ je o krupnoj istraživačkoj infrastrukturi baziranoj na savremenim tehnologijama koja je potrebna regionu JIE, kao podsticaj naučnoj izvrsnosti, inovacijama, mobilnosti, transferu znanja, razvoju komplementarnih tehnologija i sl. što će u krajnjem uticati i na smanjenje odliva talenata.